

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Za redakcję odpowiedzialny:
Dr. J. Żychoń.

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,
w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Redakcja: Willa „Szarotka”

Administracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Wydawca: F. Grużewski.

Prenumerata roczna 8 kor., półroczna 4 kor., kwartalna 2 kor. Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1*20 kor.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfite opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadiach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w niezżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowymi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczymi rozległymi, z powikłaniami gruźliczymi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozemną płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

APARATY

do robienia wody
sodowej
i sporządzania napojów
musujących

KUBKI metalowe
składane do picia wody
FLASZKI płaskie do podróży
NECESERY
WORKI turystyczne

Dla P. Artystów i Amatorów!

FARBY artystyczne, PENDZLE
Stalugi składane, parasole
stołki składane, palety, manekiny
i wszelkie inne przybory

polecają najtaniej

REIM i SPÓŁKA
KRAKÓW, RYNEK 37.

HAMAKI — LEŻAKI

HUŚTAWKI
STOŁKI POLNE
składane

LAWN-TENNIS
RAKIETY, PIŁKI
PIŁKI NOŻNE
KROKIETY
PRZYBORY DO PODRÓŻY
PRZYBORY RYBOLÓWCZE

Otrzymujemy następujące pismo :

Szanowna Redakcyo!

Proszę uprzejmie o wydrukowanie w najbliższym numerze „Zakopanego“ załączonego komunikatu :

Z powodu pojawienia się płonicy w gminach powiatu nowotarskiego, a mianowicie: Poronin, Bukowina i Zakopane, wydelegowało c. k. Namiestnictwo krajowego inspektora sanitarnego, Dra Mieczysława Kramarzyńskiego dla zbadania rzeczywistego stanu rzeczy — tembardziej, że prasa codzienna rozpowszechniła i jeszcze obecnie rozpowszechnia w tej sprawie wiadomości, które nie zawsze zgodne są z prawdą, a niepokoją publiczność, pragnącą udać się na letni pobyt do jednej ze wspomnianych miejscowości.

Dla zapobieżenia nieporozumieniom stąd wynikłym, Komisya klimatyczna opierając się na wyniku badania, dokonanego przez krajowego inspektora sanitarnego przy współudziale lekarza urzędowego w Nowym Targu i lekarza okręgowego w Poroninie, ewentualnie lekarza stacji klimatycznej w Zakopanem, tudzież naczelnika dotyczącej gminy i eksponowanego żandarma — tak w Poroninie jak i w Bukowinie, ogłasza niniejszem rzeczywisty stan rzeczy, o ile dotyczy epidemii płonicy (scarlatina) w powyższych gminach :

Poronin. Dnia 18 b. m. stwierdzono 11 obejść, zapowietrzonych płonicą. Trzy przeznaczono do ostatecznego odrażenia, wobec czego na 8-miu obejściach pozostało 13 chorych na płonicę.

Doraźnie zebrani mieszkańcy gminy zgodzili się na pomieszczenie pozostałych chorych w prowizorycznie na ten cel wynajętym domu izolacyjnym na Majerczykowie, położonej na ustroniu.

Rada gminna w Poroninie uchwaliła na posiedzeniu dnia 22 czerwca b. r. otwarcie domu izolacyjnego, pomieszczenie w nim 13 obecnie chorych na płonicę i bezzwłoczne wykonanie odrażenia tych obejść, z których przewieziono chorych do domu izolacyjnego.

Całe to zarządzenie zostanie wykonanem do 25 czerwca b. r., wobec czego z dniem tym pobyt w Poroninie nie będzie przedstawiał żadnego niebezpieczeństwa dla przyjezdnych.

Bukowina. Z 8 obejść, zapowietrzonych płonicą, przeznaczono 3 do ostatecznego odrażenia — pozostaje zatem 5 obejść z 8-ma chorymi.

Zakopane. W Zakopanem pojawiło się od 25 maja do 22 b. m. włącznie 6 wypadków płonicy, zawleczonej z Poronina. Po stwierdzeniu choroby, umieszczono każdego chorego w szpitalu miejscowym a dom zapowietrzony natychmiast odrażono. Z 6-ciu pozostałych chorych 4-rech w przyszłym tygodniu opuści szpital bez zmian chorobowych, a pozostanie w nim tylko 2 chorych.

Oprócz wymienionych chorych, nie ma w Zakopanem żadnego innego przypadku płonicy, wobec czego, jak niemniej wobec dokładnej izolacji chorych

w szpitalu miejscowym, pobyt w Zakopanem nie przedstawia najmniejszego niebezpieczeństwa nie tylko dla stałych mieszkańców ale i dla letników.

Zakopane, dnia 23 czerwca 1912.

Przewodniczący Komisji klimatycznej
i c. k. inspektor stacji klimatycznej

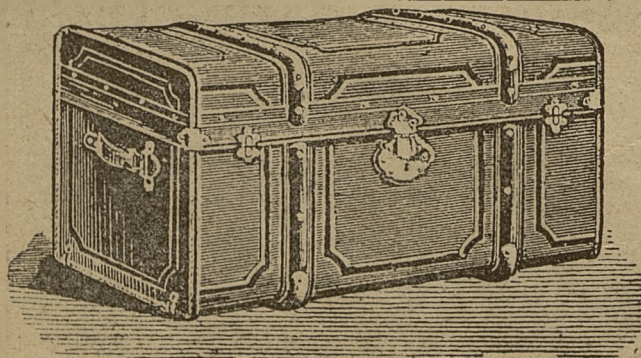
Stefan Grabczyński.

Z RADY GMINNEJ.

Ostatnie posiedzenie zakopiańskiej Rady gminnej odznaczało się niezwykle humorem. Zgromadziło się aż 29 radnych, co w naszych stosunkach jest rzeczą niezwykle. Wszystko szło jak z płatka, a więc powitanie nowego inspektora klimatycznego p. Grabczyńskiego, odczytanie protokółów z ostatniego posiedzenia, które przyjęto jednogłośnie, dyskusję tylko wywołało udzielenie na poprzednim posiedzeniu zapomogi w kwocie 50 kor. niejakiemu Rekuckiemu w Nowym Targu z funduszu ubogich, jak gdyby Zakopane nie miało dosyć biednych i potrzebujących. Słusznie przeciw temu zaprotestował p. Sieczka. Niestety p. Józef Bachleđa Curuś uznał w tym wypadku za stosowne bronić powagi Rady, która nie może się poniżyć taką zmiennością zdania jak uchwalenie na jednym posiedzeniu zapomogi jego „koledze po fachu“, bo byłemu kandydatowi na posła (tak zresztą sam p. Curuś się wyraził), a na drugim posiedzeniu zreasumowanie tej uchwały. Zapomniał widocznie, że wiele ważniejsze uchwały Rada reasumowała, ale wtedy ambicya Rady nie mogła być narażoną na szwank. Ale ludzie mają krótką pamięć, więc i tu zbytnio p. Curusia o to obwiniać nie można. Ostatecznie uchwalono zapomogę udzielić większością jednego głosu.

Przystąpiono do wyborów wójta. Niektórzy radni byli zdania, ale to już nie na pełnej Radzie, że wójta wcale wybierać nie trzeba, obeszło się bez niego rok jeden, to i dłużej się bez niego obejdzie. W tym właśnie ma polegać sprawność Zwierzchności gminnej, że bez wójta da sobie rady. Trzykrotne głosowanie nie dało wyniku. Żaden kandydat nie otrzymał bezwzględnej większości głosów (p. Sieczka 14, p. W. Roj 13, 1 głos unieważniono, 1 kartka czysta). I tu nie odbyło się bez zwykłych szwindłów wyborczych, okazało się, że na 28 chwilowo obecnych radnych, którzy oddali swe głosy przy drugim głosowaniu, przy skrutynium naliczono głosów 29, kto, jak, kiedy zdołał ten szwindel przeprowadzić niewiadomo, w każdym razie sprytniejsi od razu szwindel wykryli. Wybory więc odłożono do następnego posiedzenia.

Nastąpił szereg spraw drobnych, jak przychylenie zaopiniowanie do starostwa podania dra Gaika w Zakopanem na przedsiębiorstwo kinematograficzne, przy-

Fabryka kufrow, Przyborów do podróży oraz Zakład rymarsko-siodlarski

LUDWIK MAKOWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA 20

FILIA: ULICA FLORYAŃSKA 6.

Największy wybór torebek damskich.

chylenie się do kilku podań o wliczenie petentów pomiędzy obywateli zakopiańskich, udzielenie pogorzelnicy z Olczy Staszłowi drzewa z lasu gminnego na budowę chaty, upoważnienie zwierzchności gminnej do zakupu gruntu na wywóz nieczystości.

Poruszoną sprawę wyznaczenia fiakrom stałych stanowisk dziennych i nocnych przekazano wybranej już dawniej komisji. Pojawiły się jednakże zdania niektórych radnych — górali — fiaków, że taki obowiązek byłby dla nich ciężki, gdyż wyjeżdżają na zarobek wtedy, kiedy mają czas. Jest to zupełnie mylne traktowanie sprawy, gdyż albo się wykonuje jakiś przemysł i wtedy się przyjmuje na siebie wszystkie ciężary, jakie wykonanie to za sobą pociąga albo się tego przemysłu nie wykonuje zupełnie.

Celem ograniczenia pijaństwa postanowiono, że szynki powinny być zamknięte od godz. 8 wieczór w sobotę do godz. 6 rano w poniedziałek. Przeciw tej mądrej uchwale wystąpił tylko jeden radny — który wychodzi z założenia, że „konie i bydło po się w niedzielę i święta, a człowieka czyż nie można by było napić“?

Czy mało humoru?

Em. Nieb.

Prasa a Zakopane.

Prasa jest wyrazem myśli społecznej, życia społecznego i dlatego wszystko to, co się na szpaltach pism pojawia, ma znaczenie dokumentu historycznego chwili. Na podstawie artykułów czy też korespondencji będzie odtwarzał przyszły historyk obraz chwili bieżącej, z najrozmaitszych artykułów czy aktów odtworzy obraz myśli i prądów ideowych, nurtujących w społeczeństwie, a notując zdarzenie jakieś ważne, omówi je jako wyraz tych wszystkich dążeń.

A co mógłby historyk na podstawie tego, co się o uzdrowiskach naszych, a szczególnie o Zakopanem pisze w pismach peryodycznych, pomijam tu pisma specjalne, powiedzieć o uzdrowiskach polskich? Jakie mniemanie mógłby wydać i o pracy społecznej wśród ludu miejscowego, inteligencji i o naszym pojmowaniu obowiązków społecznych i o naszym stosunku do przyrody samej?

Z powodzi najrozmaitszych artykułów, zatytułowanych szumnie, czy to jako „Odgłosy letnie“, czy może „Blaski zimowe“, czy nawet artykułów „Ze stolicy tatrzańskiej“, nie wybrnąłby z pewnością, spotykając w każdym dzienniku prawie, w każdym piśmie ilustrowanym artykuły pełne sprzeczności, o bardzo małej wartości społecznej, artykuły pisane z naiwnością, może nawet w dobrej wierze, ale artykuły z gruntu fałszywe i jako takie szkodliwe.

To, co się o Zakopanem pisze, podzielić można na trzy kategorie: 1) wrażenia z wycieczek tatrzań-

skich, 2) opisy Zakopanego i Tatr, jako centrum ruchu sportowego i uzdrowiska, a wreszcie 3) artykuły odnoszące się do życia społecznego w Zakopanem.

Tych pierwszych jest najwięcej. Za dużo jest „poetów“ (przepraszam za to uogólnienie prawdziwych artystów pióra), każdy ma jakieś wrażenia, choćby z wycieczki nocnej do którejkolwiek zakopiańskiej restauracji, i to copędzej na papier przelać trzeba, dodawszy do tego kilka zmyślonych i fałszywych frazesów. Kategoria tego rodzaju artykułów jest jeszcze najmniej szkodliwą. Cóż to bowiem może Zakopanemu szkodzić, że jakiś fantazyjący taternik czy narciarz znajdzie źródła gorące pod szczytem (!) Zawratu lub idąc do Morskiego Oka według zasady „każda droga prowadzi do Rzymu“, przejdzie się tam via Kotelnica, coż mogą szkodzić Zakopanemu wiadomości o lodowcach, widocznych na Giewoncie, czy o metaliczne wydającym dźwięki wichrze na Goryczkowej przełęczy, czy nawet zachwalanie w Zakopanem przejażdżki łódką po Dunajcu!? (Sic!) Chyba nic! Wrażenia tego rodzaju wydają tylko świadectwo ubóstwa umysłowego autorowi, najczęściej nieznanemu, a na pismo drukujące takie wrażenia rzuca ujemne światło sprężystości naczelnego redaktora, który „puszcza“ do druku takie „kawałki“.

Mniej jest już korespondencji odnoszących się do Zakopanego jako uzdrowiska czy centrum ruchu sportowego. Zakopane zaimado jest już znane, by go czy zachwalać, czy ganić, by pisać o jego położeniu geograficznym, lub opisywać drogi, którymi wyjść można na szczyt jakiś. Znaie są w całej Polsce i zagranicą przewodniki po Tatrach J. Chmielowskiego, Radzikowskiego, znane jest pomnikowe dzieło Witkiewicza „Na przełęczy“. Napisać coś więcej trudno. Więc następują kradzieże „literackie“, jedno zdanie z jednej książki, drugie z innej — a całość nonsens. Lecz jeżeli ktoś pisze o Zakopanem, o taternictwie, na podstawie wiadomości zaczerpniętej z prasy obcej, niemieckiej, a więc nam wrogiej, jeżeli ktoś dla dodania oryginalności swym artykułom tłumaczy z przewodnika niemieckiego dra Otta ustępy całe, to przecież oburzające! Przecież to jest zupełne poniżanie godności narodowej, zdradzanie zupełnej ignorancji najładniejszego zakątka ziem polskich, przecie takie wypadki zdarzać się u nas już nie powinny. A niestety dotychczas się tak zdarza. Wystawiamy się na pośmiewisko przed innymi, że tak mało znamy jeszcze Zakopane, że nie znamy nawet specjalnej zakopiańskiej literatury. I żądać tutaj poszanowania od obcych!

Pozostaje trzeci rodzaj korespondencji, dotyczących życia społecznego w Zakopanem. I ten rodzaj dla Zakopanego jest najniebezpieczniejszy. Na Podhalu żyjemy dotychczas literaturą, czy przeszłością. Przywykliśmy patrzeć na górala zakopiańskiego jeszcze tem romantycznym okiem zakochanych w tatrzańskiej przyrodzie, a więc i w tym nieodzownym jej składniku, zgrabnym i na pozór, bo tylko wtedy, gdy chodzi

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY WE LWOWIE

AGENCYA W ZAKOPANEM

Zakopane — Krupówki „Bazar Polski“

Kupuje i sprzedaje monety obce i papiery wartościowe.

Inkasuje weksle i inne dokumenta.

Przyjmuje do depozytu przedmioty wartościowe.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący i książeczki oszczędności.

Lombarduje papiery wartościowe.

Przekazuje pieniądze do wszystkich miejscowości, w kraju i zagranicą.

Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Godziny urzędowe od 10—1 przed poł. i od 3—5 po południu.

o obdarcie gościa, miłym góralu, lub też przez szkiełka tetmajerowskich opowieści „Na skalnym Podhalu“. Zedrże ich na czemś, czy na mieszkaniu jako gospodarz, czy jako doróżkarz przy sposobności jakiejś wycieczki, czy przy wyrządzeniu jakiejś przysługi — zzymają się, narzekają, lecz o tem wszystkim zapominają bardzo prędko. Zasadą chrześcijańską wprawdzie jest zapominać o doznanych przykrościach, lecz nie można nazwać postępowaniem rozumem zżymania się w duszy, i pozwalania dalszego na bezprawia na każdym kroku. Tutaj potrzeba pracy społecznej wśród ludu, tu nawet krzyk chwilowy nie pomaga, owszem szkodzi, a puszczanie płazem wszelkich bezprawi jeszcze więcej winnych rozzuchwała. Cóż dopiero mówić, jak na nich wpływa ujemnie każda niezastużona pochwała w gazetach, które bardzo skrzętnie czytają! Zachęcają one ich jeszcze więcej do dalszych bezprawi, bo wtedy uważają, że widocznie nie źle postępują i wszelkie wołania o pomoc nawet ze strony władz rządowych przez tych nielicznych pracowników społecznych na gruncie zakopiańskim, osądzą jako walkę osobistą, czy walkę sfer: inteligencji i górali.

Żeby ci wszyscy, którzy piszą korespondencje z Zakopanego w sezonie letnim, nie wierzyli tyle zewnętrznemu blichrowi, lecz przyglądneśli się przynajmniej raz tej mozolnej pracy, jakiej podejmuje się inteligencja w Radzie gminnej, przysłuchali się przynajmniej raz przemówieniom radnych górali, którzy potrafią wręcz powiedzieć na Radzie gminnej, że to co Rada robi, robi dla górali tylko, a nie dla gości, zniknąłby z pewnością ten romantyczny kierunek w zakopiańskich korespondencjach.

Pozostaje wykręt: „Gdzie się informować? Komisja klimatyczna, jakkolwiek zastępuje interesy gości, toczy ciągłą walkę z gminą — informacje jej więc będą stronnicze“. Tłumaczenie nie do przyjęcia. Z pewnością Komisja klimatyczna służyć będzie najprawdziwszemi wiadomościami, a w razie potrzeby nawet dokumentami. To samo zresztą da korespondentem redakcja „Zakopanego“. Najwięcej zaś da sama autopia, jedna przynajmniej obecność na posiedzeniu Rady gminnej, które o ile nie dotyczą spraw osobistych, są jawne, każdy na nich ma prawo przysłuchiwać się obradom. Wprawdzie to przykro w czasie pięknej pogody pójść na posiedzenie do dusznej, zadymionej sali, lecz chcąc spełniać obowiązek dziennikarski należycie, trzeba samemu poświęcić trochę czasu, czy przyjemności, nie polegając na informacjach tylko luźnych, snuć z nich mylne wnioski i przez to Zakopanemu szkodzić.

Wtedy zniknie ta legienda, literatura szkodliwa z korespondencji zakopiańskich, a Zakopane odniesie z korespondencji prawdziwą korzyść, o ile i ta literatura część wypracowań wrażeń z wycieczek, odpowiadać będzie faktycznemu stanowi rzeczy.

I jeszcze jeden rodzaj korespondencji, najnawniejszy, choć równie szkodliwy. Otrzyma jakiś pan czy pani dobry obiad i dobry przytułek za drogie lub małe pieniądze w jakimś pensjonacie czy nawet zakładzie, a już pojawia się korespondencja z pochwałami dla tego zakładu. Polecenia te przynoszą szkodę właścicielom zakopiańskich will, napędzają gości na jedno podwórko, a drugim każą czekać aż się kto zjawi. Gdzież jakakolwiek równowaga ekonomiczna? Gdzież jej zrozumienie?!

Spodziewam się, że to wezwanie do prasy, przy pewnym tylko zasobie dobrych chęci redakcyi, usunie zło i że redakcyje nie będą umieszczały korespondencji takich, pisanych tendencyjnie, czy błędnie. Wierzę, że koledzy-dziennikarze również w Zakopanem, jakkolwiek przemęczeni przy biurkach redakcyjnych w mieście, poświęcą trochę czasu, by stanąć na poziomie słuszności i sprawiedliwości.

Za najlepszy zaś sposób rozwiązania tej prawdziwej bolączki Zakopanego, uważałbym postaranie się przez redakcyje o stałych, na miejscu mieszkających korespondentów, ze stosunkami obeznanych, którzyby stale donosili o ruchu społecznym w Zakopanem, a w razie potrzeby przedstawiali redakcyom opinię swoją o przysyłanych do redakcyi artykułach przygodnych korespondentów.

Tylko trochę dobrych chęci, a zło, jakie dotychczas prasa w znacznej części Zakopanemu wyrządza, zniknie na zawsze.

Zakopane, w czerwcu 1912.

Maryan Czechowicz.

JERZY ŻUŁAWSKI.

Legienda Tatr.

Rzecz o podhalańskich powieściach Tetmajera.

(Dokończenie).

Z małą odmianą to samo powtarza się w wypadku, o którym zacząłem mówić. Pisarze nasi z krwi ludu o ludzie piszący (niech typem ich będzie najzdolniejszy może wśród nich Władysław Orkan) mimowolną mają, nieświadomą nawet, a nader naturalną ambycję pokazywania w życiu chłopskiem tych samych motywów, tych dążeń, bólów i radości i konfliktów, które wypełniają życie tam na „szerokim świecie“. Ponieważ wspomniałem Orkana, wymienię jako typ tego rodzaju powieść jego, zresztą doskonałą, „W Roztokach“.

Biegun przeciwny stanowią pisarze „z miasta“, którzy ludu nie znają wcale, a chwytając cechy jego zewnętrzne, przedstawiają je najzupełniej fałszywie. O tych niema co mówić.

BENZ

FILIE: w Krakowie, Grand Hotel Telefon Nr. 1026
we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4 Dom Schumana.

Oddział dla samochodów:

SAMOCODY LUKSUSOWE,
" OSOBOWE,
" CIĘŻAROWE,
OMNIBUSY i t. d. i t. d.

Oddział dla motorów stałych:

dla celów przemysł. i urządzeń światła.
Motory ssąco-gazowe Diesell'a. □ Urządzenia kinematogr.
Rynek gł. 43, w Krakowie.

Stanowisko Tetmajera jest zgoła wyjątkowe; sam z innej sfery rodem, od dziecka wśród ludu żył i poznał go znakomicie, — a gdy się doda do tego jeszcze tę okoliczność, o której już wspomniałem, że „Legiendy Tatr“, podobnie jak opowiadania „Na Skalnem Podhalu“ nie jest dziełem przypadkowym, lecz wykwitła prosto z całego życia jego z nieodpartą koniecznością: zrozumieć łatwo, że on właśnie, a nikt inny, dał najlepszą epopeję życia chłopskiego, najwierniejszy jego obraz. To zaś, że obraz ten do ludu podhalańskiego się odnosi, a nie do krakowskiego narządu lub mazurskiego, jest już w ocenie rzeczą podrzędną i ma znaczenie tylko o tyle, że życie tego ludu było niewątpliwie butniejsze i w cechy właściwe bogatsze, niż gdzieindziej, a przeto i wdzięczniejszy stanowiło temat.

Reszta jest już dziełem ogromnego i tak często dzisiaj niedocenionego talentu Tetmajera. — Wobec jednodniowych „chwał narodowych“, które jak grzyby po deszczu codziennie z różnych feldmanowskich i niefeldmanowskich „Krytyk“ wykwitają, zapomina się niestety, że mamy w nim pisarza wielkiej miary, jednego z największych, jacy współcześnie żyją. Jeżeli przed laty kilkunastu Tetmajer przez pewien czas jako pierwszy w Polsce liryk był uwielbiany, to dzisiaj tem większy podziw mu się należy jako epikowi. „Na Skalnem Podhalu“ i „Legiendy Tatr“ bowiem stanowią do dziś dnia niewątpliwie szczyt jego twórczości, a oceniane absolutnie, jedną z najwspanialszych rzeczy, jakie u nas w ostatnich dziesiątkach lat wogóle zostały napisane.

I jeszcze jedno — na zakończenie.

Naprawdę nieśmiertelne w życiu jest tylko to, co znalazło swój wyraz artystyczny. Artystyczny mowę w najgłębszym i najważniejszym znaczeniu, to jest wyraz ostateczny i doskonały, formę niepożyłą, przemijającą i zmienną z natury swej życie w kryształ ścinającą, w którym trwać będzie wiecznie. Czyn nawet największy i najdonioślejszy po dokonaniu indywidualność niejako swoją zatracą, w skutkach swych się rozpraszając, przekazywany zaś w formie prostych wieści, zmienia się w czasie i w coraz słabszych echach ginie, lub w najlepszym wypadku jako martwa mumia w historycznych księgach bywa złożony.

Forma artystyczna istnienia jest jedyną formą żywą; Achilles musi znaleźć swego Homera, aby być nieśmiertelnym.

W odniesieniu do jakiegoś ludu, lub raczej pewnego okresu jego życia, wszelkie zbiory i badania, pozornie zapomnieniu go wyrwywające, są same dla siebie niestety zawsze rzeczą martwą. Nie pomogą najskrzętniej zestawiane słowniki, najzupełniejsze zbiory jego strojów, sprzętów, melodyi, wytworów sztuki i tam dalej, i tam dalej; to wszystko jest tylko materiał, z którego sobie co najwyżej intuicyjną obdarzony człowiek życie jego odtworzyć może, podczas gdy zwykły

śmiertelnik bezradny będzie stał wobec tego wszystkiego, jakto zresztą zwykle w muzeach bywa.

W porównaniu z tym surowym materiałem artystyczne ujęcie jest wzniesieniem gmachu jednolitego i nierozzerwalnego, który nadto objaśnia się sam przez siebie, dając bezpośrednio wrażenie życia. — Mistral więcej zrobił dla nieśmiertelności Prowancyi poematem swym „Miréio“, niż nawet założeniem Museon Arlaten.

Wobec Podhala, tego Podhala odrębnego i bohaterkiego, które w rzeczywistości istnieć już przestało, czynu tego dokonał Tetmajer w „Legiendzie Tatr“. Wskrzesił je w całej bujności, krasie i mocy, zatrzymał je niejako władną dłońią twórcy w chwili, kiedy się już chyliło ku zapomnieniu i nadał mu życie wieczne. Mniejsza o to, czy dla Podhala pracował, czy nie; ja przypuszczam, a nawet wierzę, że tworzył tylko dla siebie. Nie o zamiar tu chodzi, ale o czyn. I Homer nie miał zapewne na myśli utrwalenia w pieśni bohaterskiego okresu w dziejach Hellady, a jednak to uczynił.

I jeśli kiedyś Podhale zechce chwałom swym cześć oddać, to obok pomnika Tytusa Chałubińskiego, który pierwszy Tatrę Polsce na rozścież utworzył i grającego pod nim na gęślikach spiżowego Sabaty, obok zamierzonego wizerunku w granicie Klimka Bachledy, bohaterskiego przewodnika, co dał życie szukając zaginionego turysty: stanie przedewszystkiem w obliczu kamiennych Tatr pomnik Kazimierza Przerwy Tetmajera.

Dla Podhala on będzie i dla Polski; dla siebie wystawił już Tetmajer sam — monumentum aere perennius...

SPRAWOZDANIE

z czynności Towarzystwa Tatrzańskiego

za czas od 1 marca 1911 do 15 marca 1912.

(Dokończenie).

Członków liczyło Tow. Tatr. z końcem r. 1911:

a) honorowych	19
b) założycieli	9
c) dożywotnich	21
d) zwyczajnych	1839
e) w Oddziale Babiogórskim	36
f) „ „ Czarnohorskim	183
g) „ „ Beskid	107
h) „ „ Pienińskim	75

czyli razem członków wszystkich . . . 2289

Z tej liczby należało:

do Sekcji Turystycznej	113
„ „ Narciarskiej w Zakopanem	121
„ „ Przyrodniczej „	24

W porównaniu z końcem roku 1910 wzrosła zatem (poza Oddziałami, wykazującymi niestety ogó-

Tylko

8.000 K.

kosztuje samochód **LAURIN & KLEMENT**, 12/14 HP. 4 cylindr, 4 szybkości w przód i jedna w tył, koła 760/90, 4 siedzeń, dach, 3 latarnie, generator, trąba z węzłem, blacha ochronna między stopniami. Inne typy: 18, 20/25, 25/32, 40/45 HP. — poleca:

Auto Central Garage „Star“ Kraków XII (Zwierzyniec) ul. Lelewela 1. 3.
Telefon Nr. 1500.

Tamże Skład wszelkich przyborów. — Stock Semperit. — Kupna okazyjne. — Wynajem samochodów.

tem pewien ubytek członków) ilość członków Tow. Tatr. o 168, co wskazuje nam na stały i pomyślny rozwój Towarzystwa. Nie brak nam wszakże i bolesnych szczerb, które sprawiła śmierć wielu w tym roku dawnych i zasłużonych członków Towarzystwa.

Wśród tych strat najboleśniejszą była śmierć jednego z założycieli i jednego z najzasłużeńszych członków, a długoletniego sekretarza i członka Wydziału prof. Leopolda Świerza. Na innym miejscu będą szczegółowo opisane jego wieloletnie zasługi około Tow. Tatr., tutaj wszakże obowiązkiem jest naszym dać wyraz najgłębszego żalu po stracie tego, który Towarzystwa Tatrzańskiego przez wiele lat był główną podporą, pierwszą w niem duszą i niestrudzoną siłą roboczą do ostatnich lat swego życia.

Ten przodownik taternictwa polskiego, mógł być wzorem dla wszystkich taterników i członków Tow. Tatrzańskiego, jak można sprawie publicznej służyć i ciałem i umysłem, i wynajdywaniem nowych ścieżek i pracą przy biurku i słowem zachęcającem dla starszych i przykładem wielostronnym dla młodszych.

Oby też znalazł on jak najprędzej wielu a wielu następców i naśladowców wśród członków Towarzystwa Tatrzańskiego. *Wydział.*

Sprawozdanie komisji dla robót w Tatrach i przewodnictwa.

Schronisko w Roztoce, zbudowane w r. 1876, niszczało, mimo corocznych poprawek, dokonanych w ostatnich latach, do tego stopnia, że wreszcie groziło niebezpieczeństwem w niem przebywającym. Wobec tego umocniono przed sezonem r. 1911 groźącą ruiną dach nad gankiem i werandą, a w jesieni rozebrano dawne schronisko i rozpoczęto budowę nowego. Ponieważ do zniszczenia dawnego schroniska przyczyniła się w wysokim stopniu wilgotność gruntu, wybrano pod nowe inne pobliskie, suche miejsce. Nowe schronisko, zbudowane częściowo ze starego materiału, o ile dotrwał zdrowo, będzie mniejsze od dawnego, frontem zwrócone na południe; budowa jego zostanie według wszelkiego prawdopodobieństwa ukończona przed sezonem r. 1912.

Drugim schroniskiem, które pochłonęło bardzo znaczną część funduszu przyznanego w r. 1911 na roboty w Tatrach, było schronisko w Pięciu Stawach. Zgniło ono spodem i pochyliło się dość znacznie, a zimową porą zrujnowali je niewiadomi sprawcy, burząc piec, paląc stoły, ławki i t. d. I w tem schronisku, korzystając z krótkiego czasu, w którym schronisko już było dostępne a ruch turystów jeszcze się nie rozpoczął, dokonano reparacji niezbędnych, a po sezonie przystąpiono do gruntownej naprawy: całe schronisko dźwignięto, zniszczone lub uszkodzone spodki, podłogi, powały, drzwi, okna, piece i t. d. częścią zastąpiono nowymi, częścią przerobiono; dach pokryto papą.

Lodownię przy schronisku nad Morskim Okiem pokryto ponownie papą.

Podmurowano częściowo osuwający się brzeg moreny przed schroniskiem nad Morskim Okiem,

przyczem przestrzeń pozioma przed schroniskiem rozszerzona została o 2 metry. Ponieważ z pewnej strony zrobiono Komisji do robót nadzieję, że do wiosny b. r. uda się zebrać na utrwalenie i rozszerzenie moreny znacznie większy fundusz, niż kwota, którą Towarzystwo Tatrzańskie może na ten cel rozporządzać, rozpoczętą robotę przerwano i dalszy jej ciąg odłożono do wymienionego terminu, aby się nie narazić na ewentualny zarzut, że mając możliwość gruntowniejszej naprawy, wydano pieniądze niepotrzebnie na mniej radykalną.

Usunięto, o ile to było możebne, znaczne szkody poczynione przez lawiny zimą r. 1910/11, mianowicie częścią przerobiono, częścią uzupełniono obydwie pomosty dla łodzi na Morskiem Oku, zrobiono nową ławę z poręczami na mniejszym potoku Białej Wody pod Roztoką, do ławy na większym potoku dorobiono poręcz, nowe ławy zrobiono też na potoku spływającym z Czarnego Stawu do Morskiego Oka i nad Wyżnim wodospadem Mickiewicza, koło drogi od gościńca do tego wodospadu dano 7 nowych poręcz, przerabano zawałone drzewami drogi od gościńca do schroniska w Roztoce i do doliny Pięciu Stawów, odbudowano kolebę nad Morskim Okiem i dwie ławeczki przy ścieżce od Morskiego Oka do Czarnego Stawu; na Nosalu zrobiono 6 nowych ławeczek. — Udogodnień urządzonych w roku 1910 przy Niżnim wodospadzie Mickiewicza, zniszczonych przez lawiny, nie można było zrestaurować w roku 1911, śnieg bowiem leżał tu przez całe lato.

Odnowiono znaki na szlaku na Rysy od Czarnego Stawu, w Orlej perci, w dolinie Koprowej do doliny Hlińskiej; tu też uprzątnięto zawałoną drzewami drogę.

Z inicjatywy X. W. Gadowskiego powstał nowy szlak, mianowicie droga z Koziej przełęczy do Pustej dolinki i dalej aż do drogi wiodącej z Zawratu do schroniska w dolinie Pięciu Stawów; materiału do tej roboty dostarczyło Towarzystwo Tatrzańskie, koszt robocizny pokrył X. W. Gadowski z własnych funduszy.

Członkowie T. T., pp. Zygmunt Dadlez i Eustachy Starzyński wyznaczili drogę na Żółtą Turnię, odgałęziającą się od ścieżki wiodącej od Czarnego Stawu pod Kościelcem na Granat.

Sprawa przewodnictwa została, przy wydatnym udziale p. A. Znamięckiego, uregulowana. Ukwalifikowanych i przez c. k. Starostwo w Nowym Targu uznanych przewodników tatrzańskich jest obecnie 28, mianowicie klasy I 10, II 12, III 6. Ta zmniejszona w porównaniu z dawną ilość wydaje się zupełnie dostateczną, przynajmniej w zakresie klas I i II; natomiast dał się odczuć niedostatek kandydatów do klasy III, posiadających należytą kwalifikację pod względem charakteru i znajomości gór. Z tym objawem trzeba się będzie liczyć i złym jego skutkiem z wczasu zapobiegać.

Przewodniczący Komisji
W. Kulczyński.

Odznaczony 16 medalami rządowymi a więcej niż 250 pierwszemi nagrodami.
Założony w r. 1897 w Krakowie

Pierwszy galicyjski Zakład „Ornis”. Właściciel firmy: A. MUSIOŁEK,

dostawca c. k. urz. państw. Sklep: Kraków, ul. Sławkowska 1. 16, naprzeciw Grand Hotelu. — Hodowla rasowego ptactwa i psów: Poczta Dębniaki, willa własna. — Menażerya w Dębniakach (Willa „Ornis”) otwarta dla Szan. P. T. Publiczności, posiadająca przeszło 100 okazów zwierząt. — Zakład poleca po najniższych cenach: różne rasowe psy i drób, gołębie, króliki. Jaja do wylęgu. Oswojone małpki, angorakoty, gad, papugi, kolibry, śpiew. zagr. ptaki, złote rybki, żywność, sprzedaż żywej zwierzyny. Wypycha tanio ptaki, zwierzęta itd. — Największy i jedyny zawodowy Zakład tego rodzaju w całym kraju. — Bogato ilustrowane cenniki bezpłatnie za nadesłaniem 5 hal. marki oplatnie. — 25-letnia fachowość, wielka ilość podziękowań.

Sprawozdanie

z lustracyi urzędzeń i przyborów Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Pogotowia Pożarnego w Zakopanem.

(Dokończenie).

F. Alarmowanie.

Alarmowanie odbywa się zapomocą trąbki („As“), której głos tylko w najbliższej okolicy od strażnicy może być słyszany. Dzwonków alarmowych ani strażnica, ani stajnia nie posiada. Na wieży jest telefon.

* * *

Wobec wyżej przedstawionego stanu urzędzeń i rekwizytów Straży miejscowej, uwadze Szanownej Komisji Klimatycznej polecam następujący

MEMORYAŁ

w sprawie zabezpieczenia uzdrowiska Zakopane przed pożarami.

Ze względu na to, że Zakopane zabudowane jest przeważnie drewnianymi budynkami, jak również i na to, że kierunek ulic jest z zachodu na wschód i z południa na północ (w przybliżeniu), t. j. ten sam, co panujących i najsilniejszych wiatrów: południowego (halny) i zachodniego — niebezpieczeństwo pożaru w Zakopanem jest bardzo groźne. Zważywszy dalej, iż liczba zamieszkujących uzdrowisko w lecie i w zimie zwiększa się ogromnie, stawiając Zakopane w czasie tych sezonów w rzędzie miejscowości, do których winno być stosowane rozporządzenie Wydziału Krajowego z dnia 31 października 1891. L. 44.204¹⁾, tem bardziej naglącą się staje potrzeba gruntownej poprawy stosunków bezpieczeństwa ogniowego, ponieważ istniejące obecnie nie wystarczają.

Stanowisko Zakopanego — pierwsze w rzędzie uzdrowisk polskich wymagałoby doskonałych nowoczesnych urzędzeń, jak: liczne i dobrze wyćwiczone Pogotowie pożarne, odpowiednie rekwizyty, automaty elektryczne na ulicach itp.

Znając wszakże finansową możność gminy tujejszej i jej ogromne zadłużenie, nie czynię projektów, które z konieczności musiałyby na czas długi albo na zawsze pozostać projektami. Rzeczy, które przedstawiam poniżej, znajdują się zupełnie w granicach realnych, a wykonanie ich zależy wyłącznie od dobrej woli i energii czynników interesowanych, przedewszystkiem zaś samej ochotniczej straży pożarnej, Rady gminnej i Komisji klimatycznej, którym to czynnikiem z pewnością ludność miejscowa poszłaby na rękę, gdyby się przekonała, że sprawa sanacyi stosunków ogniowych w rzeczywistości jest na dobrej drodze. Pomijam tu konieczność stosowania się do przepisów ustawy budowlanej i policyi, ogniowej i podnoszę jedynie sprawy, tyżące się Straży pożarnej.

Używając podziału przyjętego w sprawozdaniu uważam za konieczne:

Do A.

Stajnię przenieść do budynku, będącego własnością gminy, a znajdującego się naprzeciw (prawie) strażnicy; tamże urządzić magazyn (wozownię) na resztę taboru, gdyż magazyn w strażnicy jest za mały.

Do B.

Straż posiada niektóre przybory nieodpowiednie, jak np. ogromny hydrofor — bardzo dobry zresztą, —

¹⁾ Stałe pogotowie pożarne najmniej z 12 ludzi złożone.

lecz za wielki; drabiny hakowe tak wielkie i ciężkie, iż są niemal nie do użycia, węże część o średnicy niewłaściwej itp. Nieposiada natomiast niektórych rekwizytów, których zakupno uważam za konieczne. Zakupić należy:

1. 1 wóz osobowo - rekwizytowy
2. 1 drabinę wysuwaną 12 m.
3. 4 drabinki hakowe i 3 dachowe.
4. 1 wór ratunkowy i 1 worek ratunkowy.
5. 12 wiaderek płóciennych.
6. 1 stojak hydrantowy i ze 100 m. węża.
7. 6 tłumnic.
8. dla członków stałego Pogotowia: pasy, liny ratunkowe, gąbki dymowe, toporki.
9. latarnie, pochodnie i inne drobne.

Do C.

Zwiększyć ilość członków Ochot. Straży w dwójnasób przez wprowadzenie ochotników tak z miejscowej góralskiej jak i nie góralskiej ludności. Stałe Pogotowie powiększyć do liczby 6 pompierów prócz komendanta i 2 pełniących kolejno dyżur członków Straży Ochotniczej.

Do D.

Ustalić sposób pełnienia służby przez Pogotowie i zwiększyć ilość godzin ćwiczeń tak Pogotowia, jak całej Straży. Straż podzielić na oddziały (plutony) i odpowiednio uzbroić.

Do E.

Zakupić jeszcze 2 pary koni, tak, ażeby w nocy było 4 stójki, w dzień 2 stójki konne.

Do F.

Ze względu na rozległość Zakopanego istniejący sposób alarmowania Straży nie prowadzi do celu. Na wieży strażniczej należy umieścić dzwon, za pomocą którego przez uderzanie w jedną kresę można byłoby alarmować członków Straży w ten sposób:

Wrazie pożaru w okolicy ul. Nowotarskiej i starej Polany — jedno uderzenie w pewnych odstępach czasu; Chramcówki i Jagiellońska ul. — po dwa uderzenia; Sienkiewicza, Chałubińskiego — po trzy; Krupówki, Zamoyskiego — po cztery; Kasprucie — po pięć; Kościeliska — po sześć. Oprócz tego, po porozumieniu się z właścicielami prywatnych mieszkań i magazynów, posiadającymi telefon, w wielu miejscach Zakopanego umieścić widzialne z daleka napisy: „Telefon pożarny“. Stajnię i strażnicę Pogotowia zaopatrzyć w silne dzwonki alarmowe, mające połączenie z wieżą.

Maryusz Zaruski

członek Komisji Klimatycznej w Zakopanem.

Zakopane 2/VI 1912.

Wiadomości bieżące.

Skargi na doróżkarzy z rozpoczynającym się sezonem mnożyć się zaczynają. Podniesiona taryfa doróżkarska nie zadawalnia już woźniców. Były wypadki, że doróżkarz żądał poczwórnej zapłaty. Inni uważają, że biorąc teraz takse wyższą, mają też prawo więcej gościowi wymyślać. Trzeba na seryo zająć się rewizją regulaminu doróżkarskiego i przed sezonem koniecznie tę sprawę załatwić.

O teatr. Dobra wiara gości wyzyskiwana jest stale przez najrozmaitsze przedsiębiorstwa podszywające się pod płaszczyk sztuki. W ciągu głównego sezonu letniego roi się od najrozmaitszych przedstawień najrozmaitszych „arty-

stów" dramatycznych, urządzanych na rzecz ich własnej kieszeni. Przychodzi im to tem łatwiej, że publiczność zakopiańska spragniona jest rzeczywiście prawdziwie artystycznych przedstawień scenicznych. Dowodzi tego choćby przeszły sezon zimowy, gdzie występy artystów teatru krakowskiego z panią Sołską na czele ściągaly do sali przedstawień tyle publiczności, że ich sala pomieścić nie mogła; także i trupa amatorska, urządzająca przedstawienia na dochód „Bratniej Pomocy“ cieszyła się zasłużonem powodzeniem. Sezon letni dotychczas takimi nawet próbami poszczycić się nie może. Więc wyzysk dobrej wiary gości w całej pełni. Obecnie jeszcze przed sezonem możemy zanotować dwa takie przedstawienia, z których w jednym występował nawet „artysta dramatyczny“, który scenę widział może gdzieś z „jaskółki“ teatru krakowskiego, lub się znalazł na niej jako statysta.

Przeciwdziałać temu trudno, zwłaszcza, że nie można tym chwilowym przedsięwzięciem przeciwstawić żadnych, któreby stały rzeczywiście na właściwym poziomie. Możeby teatr krakowski, który przez miesiące letnie ma zupełne wakacje, pomyślał o stałym urzędowaniu w Zakopanem przedstawień przynajmniej raz w tygodniu?! Krynica ma teatr lwowski w sezonie letnim, a Zakopanem, letnią stolicą Polski, czyż nie mógłby się zająć teatr krakowski?

Liczba osób którzy bawili względnie bawią w Zakopanem od 1 stycznia b. r. wynosi 3557, t. j. o 304 osób więcej, niż zeszłego roku o tej samej porze.

Dla uspokojenia. Z powodu przesadnych doniesień prasy o panującej w gminach okolicznych szkarlatynie, odbyto z współudziałem delegowanego przez Namiestnictwo Inspektora sanitarnego, Dra Mieczysława Kramarzyńskiego rewizye, a sprawozdanie przedstawiające rzeczywisty stan rzeczy, dzisiaj na wstępie podajemy. — Przy tej sposobności wyrażamy zdziwienie i ubolewanie, że panowie korespondenci przed przesłaniem swego wypracowania do dziennika, nie zasięgają wiadomości w naszym Biurze sanitarnem. Wypisywaniem niewiadomo skąd zaczerpniętych a najczęściej nieprawdziwych wiadomości straszą ogół i wielką krzywdę Zakopanemu i okolicy przynoszą.

NADESŁANE.

PRYWATNE GIMNAZYUM REALNE Z INTERNATEM W ZAKOPANEM

o rozszerzonym planie gimnazyjów galicyjskich.

Z dniem 1 września 1912 otwarta klasa I. i II. Z zakresu klas wyższych kursa przygotowawcze.

Zgłoszenia przyjmuje i informacyj udziela Dr B. Gofron.
Zakopane. Willa Szarotka.

MAGAZYN FUTER Stanisława Wrońskiego Synów

Kraków, Plac Szczepański Nr. 2
poleca futra w wielkim wyborze.

PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA.

DOM KOMISOWY

pod firmą

A. MODLIŃSKI i SP.

przeniesiony został

do lokalu Banku w „Bazarze polskim“.

Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia wizę paszportów i legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia. — Sprzedaje węgiel hurtownie. — Udziela informacji bezpłatnie w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

OSOBITA

PENSYONAT
TERESY ŚWIDERSKIEJ

Cały rok otwarty

ulica Nowotarska L. 24.

Telefon 330.

Telefon 330.

≡ A. HAWĘŁKA ≡

C. K. DOSTAWCA DWORÓW

poleca:

Kawior niesolony, Szynka westfalska, Łosoś świeży, Bulion, Kapłony styryjskie, Alberty angielskie, Piou Piou, Marmelady ang., Jamés, Herbata Rangala, znakomity Porter ang., wytrawne Wino Wermuth, Wino pomarańczowe, Starka litewska, Wino francuskie i Bordeaux.

Firma urządza zimne bufety, podania weselne, bankiety na prowincyi. — Cenniki na żądanie gratis.

Hotel i Restauracja „Staszczkówka“

Zakopane, Krupówki 15.

Pokoje słoneczne i suche. — Oświetlenie elektryczne. Kuchnia doskonała. Powozy i landa na miejscu. Bilard piramidkowy.

CENY PRZYSTĘPNE.

LISTA GOŚCI

od dnia 7 do 23 czerwca 1912 roku.

Abgarowicz Jadwiga	Król. Polskie	Obrochtówka
Adamczykówna Jadwiga	Radzichów	Nieczuja
Arct Aleksander	Kalisz	Sas
Blau Benna	Wieliczka	Dworek

Babij Włodzimierz	Lwów	Pomoc Bratnia
Beatus Helena, Marya, Anna	Warszawa	Jerzewo
Begleiter Różia	Jaworzno	Jutrzenka
Bezdiczka Edward	Stryj	H. M. Oko
Brzezińska Gizela	Sambor	H. Kuliga
Bitner Karol	Sygniówka	Borek
Bienenstok Karol	Berlin	Nowotarska 10
Bielawski Olgierd	Warszawa	Zagórze
Bick Adolf z żoną	Praga	H. M. Oko
Bortnik Jan	Lwów	H. Kuliga
Babij Włodzimierz	Łahodów	Pomoc Bratnia
Bogulski Dr. Otmar	Mszana Dolna	H. Kuliga
Bogulska Marya	Mszana Dolna	H. Kuliga
Borzemska Marya	Lwów	Eliaszówka
Brodowicz Aleksander	Kraków	„ywczańsk. 1176
Bronikowski Władysław z żoną	Topola	H. M. Oko
Bozowski Benedykt	Skniłów	Przeznica 31
Boruć Helena	Astrachan	H. M. Oko
Blumenfeld Dr. Em.	Lwów	Z. Dr. Chramca
Ciszek Piotr Paweł	Będzin	Czarny Staw
Ciechomski Konrad	Kraków	Krywał
Ciundziewicka Felicya	Wilno	Z. Dr. Chramca
Ciuśniak Nikon	Skniłów	Rzecznicza 31
Ciołkowski Tomasz z rodz.	Kraków	Stara Polana 22
Chrzanowski Kazimierz	Budziejewo	H. M. Oko
Chajes Emanuel z żoną	Kraków	Z. Dr. Chramca
Chmielewski-Wieniawa E. z ż.	Lublin	Orodowa 4
Cheller Pinkas	Przemyśl	Droga do Rojów
Czarkowski Stanisław	Warszawa	Turnia
Czaputowicz Helena z córką	Warszawa	Saryusz
Czaki Tytus	Kraków	Kubinówka
Dąbrowska Jadwiga i Zofia	Kraków	Wanda
Danysz Dr. Antoni	Kraków	Krupówki 84
Dąbski Dr. Kazimierz	Ks. Poznańskie	Eliaszówka
Dąbrowski Mieczysław	Kraków	Z. Dr. Chramca
Danziger Richard z żoną	Kattowice	H. M. Oko
Dzieciuchowicz Zofia	Lublin	Zagórze
Döringer Karol	Lwów	H. Kuliga
Doboszyńska Helena	Warszawa	Eliaszówka
Duday Wilhelm z żoną	Wrocław	H. M. Oko
Duszyńska Kazim. z dzieckiem	Dąbr. Górnicza	Kasprusie 45
Engelhardt Irena	Grodzisk	Szkolna za wodą
Erenpreisowa Jadwiga z syn.	Kraków	Bystre
Feliński Bohdan z córką	Wołyń	H. Warszawski
Filipow Olga z synem	Borysław	Krupówki
Filip Jan z żoną	Nisko	H. M. Oko
Filipowicz Feliks i Zofia	Białystok	H. M. Oko
Friedman Wanda z córką	Kraków	Chałubińskiego

Centralne Biuro Spedycyjne W. BUJAŃSKIEGO Nast. Kraków, Hotel Drezdeński.

Największe w kraju przedsiębiorstwo przewozu mebli i biuro spedycyjne.

Uskutecznia spedycje wszelkiego rodzaju i formalności cłowe.

Regularny ruch ekspedycyjny do Rosji i odwrotnie. Ekspedycja pakunków podróży. Własne składy do przechowania mebli. Wzorowe opakowanie dzieł sztuki. Dom bankowy i kantor wymiany. Bilety kolejowe okrężne.

Specjalny dział: Międzynarodowe biuro wynajmu mieszkań.

Nowy „Galic. Rozkład jazdy“ z cenami biletów i mapą kolejową 20 h. : Wszędzie do nabycia.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych
i specjalnych leczniczych

pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy L. 4

wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecane przez toż Towarzystwo

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom: Billińskiej, Gesshüblerkiej, Selterskiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież

SPECYALNE LECZNICZE

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franco.

Finkler Maurycy
Frost Rickl
Fuchsówna Józefa
Granzow Wacław
Garlikowski Henryk z żoną
Gawrońska Marya
Gawroński Dr. Zygmunt
Gąsiorowska Paulina
Garliński Zygmunt
Garliński Czesław
Gancarz Teofil
Gawlikowski Włodzimierz
Glińska Janina Władysława
Glińska Eugenia
Gillar Zofia
Gosztowt Halina
Goliński Aleksander
Gołroń Dr. Juliusz B.
Gorwatowski Aleksander
Górski-Nałęcz Tomasz
Gruczyńska Amelia
Gulay Melania
Gnus Pazyr
Haller-Hallenburg Kazik
Halinowska Marya
Handelsman Jakób
Hadryś Szymon Maryan
Heller Pinkas z matką
Indycki Kazimierz
Immerglück Izrael
Jankowski Władysław
Jaroniowa Helena
Jarosch Józef
Jaensch Władysława
Jeziorkowski ks. Stanisław
Jeziorkowski Jan
Jędrzejowiczowa Adamowa
Jędrzejewska Celina z rodz.
Karpowicz Domicela
Kamocki Kazimierz
Kamocka Joanna
Kraciński Marcin
Kwasik Tomasz
Kratochwil Julian
Krańczek Frd.
Kwapińska Zofia z córkami
Karpinski Dr. Piotr
Klaczyńska Antonina z rodz.
Kręscy Stanisław i Józef
Kiltynowicz Wanda z córką
Kwiecińska Halina
Klimontowicz-Michnowska Ste-
fania i Halina
Krieger Wanda
Kiełczewska Walerya z siostrą
Kwiatek Stefan
Kieszkowska Anna
Kornecka Stefania
Kowalska Amelia z córkami
Kozakiewicz Michał
Krobicki Jan
Kowaczy Sandor
Krogel Karol
Kopystyńska Seweryna z córką
Konarski Władysław
Kopczyńska Helena z rodz.
Kosiński Feliks z żoną
Kozinek Otto
Knotgen A.
Kozłowski Dr. Wacław

Kraków
Płock
Stanisławów
Kraków
Warszawa
Lwów
" "
Warszawa
" "
Husiatyn
Rudki
Będzin
Sambor
Warszawa
Król. Pol.
Bochnia
Gub. Kielecka
G. Kowieńska
Kraków
Niestanice
Skników
Kraków
" "
Lwów
Warszawa
Przemyśl
Opatów
Kraków
Lwów
Rzeszów
Lwów
Pleszew
Król. Pol.
" "
Staromieście
Dąbr. Górnicza
Tyflis
Kraków
Król. Pol.
Lwów
Poznań
Sanok
Warszawa
Brześć Litewski
Król. Pol.
" "
Kraków
" "
Lwów
" "
Kraków
Król. Pol.
Sanok
Bochnia
Kraków
Lwów
Mikołaj
Budapeszt
Warszawa
Lwów
Kraków
Warszawa
Poznań
Przemyśl
" "
Częstochowa

Nowotarska 10
Braun
Z. Dr. Chramca
H. Kuliga
Nosal
Saryusz
H. Karpowicza
Sanat. Dr. Hawr.
H. Karpowicza
H. Karpowicza
Marya
Pomoc Bratnia
Czarny Staw
Czarny Staw
H. Kuliga
Eliaszówka
Gencyana
H. M. Oko
Filochówka
Z. Dr. Chramca
Zacisze
Helena
Przecznica 31
H. Stamary
Z. Dr. Chramca
H. M. Oko
Marya
Nowotarska 10
H. Karpowicza
Nowotarska 10
H. M. Oko
Jagiellńska 44
Orcio
Wiosna
H. M. Oko
Z. Dra "Chramca
Do Parlatówki
Pomoc Bratnia
Przecznica 16
Piotrkowianka
Grabówka
H. Karpowicza
H. M. Oko
Z. Dra Chramca
Stamary
Kujawianka
Z. Dra Chramca
Klemensówka
Filochówka
Marya
Chałubińskiego
H. Kuliga
Pod Bratkami
Warszawianka
Wójtówka
Byste
H. Kuliga
H. M. Oko
H. Kuliga
Borek
Wiśla
Kasprucie 630
Kościełiska 1221
H. Karpowicza
H. M. Oko
H. M. Oko
Liliana

Kontrymowicz Franciszek
Krozkin Dr. Aleksander
Köhlerówna Jadwiga
Kozłowska Marya
Kozłowski Medard
Kułakowski Wincenty
Kulesza Jan z żoną
Kuczowska Wanda z córką
Kuczowska Tekla
Krzyształowska Wanda
Krzyżanowski Józef
Krzyżanowski Józef i Zofia

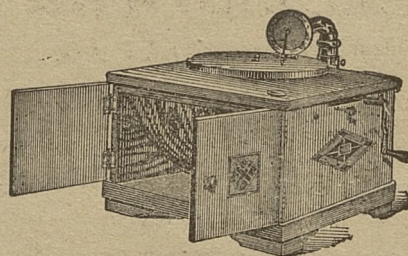
Kielce
Gub. Kaliska
Lwów
Kryg
Krosno
Kraków
Lwów
Warszawa
" "
Lwów
Kraków
Kostryń

Wiosna
Czarny Staw
H. Kuliga
Szkolna za wodą
Szkolna za wodą
Eliaszówka
Krupówki 58
S s
Sas
" "
Eliaszówka
Skibówka 17
H. Kuliga

Na wyjazd do letnisk i zdrojowisk

zaopatrzyć się należy w

Pathéphon bez tuby

który łączy w sobie
zalety: nadzwyczaj-
nej trwałości płyt,
czystej i zna-
komitej
reprodukcji
i wygodnego, bez kłopotu
transportu.

Cenniki darmo i opłatnie.

Ciągle nowości w płytach.

Odpędza nudy. :: Gra do tańca.

Stefan Grudziński
i Tadeusz Berger

Kraków, ulica Szewska L. 22/z. Telefon Nr. 305.

Langierowa Stefania
Lewińska Józefa
Lesiewicz Kamilla
Lewentalowa Hortenzja
Leszczyńska Emilia z córką
Leszczyńska Helena
Leszczyński Wacław
Lityński Michał z żoną
Lisiecki Zygmunt
Lippay Zofia
Lipiński Jan

Ulanów
Lwów
Skierniewice
Warszawa
Lwów
Kraków
Grodzisk
Lwów
Warszawa
Mszana dolna
Łódź

Helena
Z. Dr. Chramca
Liliana
Z. Dr. Chramca
Nowotarska 11
Marynówka
Łukaszówki 4
H. M. Oko
Nieczuja
H. Kuliga
Z. Dr. Chramca

KASA i KANTOR WYMIANY otwarte przez cały dzień bez przerwy (od 8 rano do 7 wieczór).

WYMIANA } obcych walut i monet (ruble,
KUPNO } dolary, marki, franki) po naj-
SPRZEDAŻ } korzystniejszym kursie. - -

PRZEKAZY
AKREDYTYWY
INKASA

na wszystkie miejsca
kąpielowe i zagraniczne.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN

Liczbę telefonu 1170. filia w Krakowie, Rynek Główny 42 a róg Jana 1. Adr. tel. „Sporobanka“.

WADYA i KAUCYE.

Do Ameryki przesyła pieniądze bez kosztów.

WKLADKI

na rach. bieżący i książeczki do 4¹/₂ 0/10

PODATEK RENTOWY opłaca Bank z własnych funduszy. CZEKÓW P. K. O. dost. na żądanie bezpłatnie.

WKLADKI OSZCZĘDNOŚCI OKOŁO 115,000.000 KORON.

Lipowicz Dr. Marcin
Lipoński Włodzimierz z żoną
Liban Jan z żoną
Łuska Wiktoria z córką
Matkowska Władysł. z synem
Mazanek Stanisław
Matkowski Antoni
Matkowski Adam z rodziną
Malinowska Prakseida
Miłaszewska Zofia
Migdzińska Franciszka z matką
Michniewicz Roman
Mikuszewska Emilia z rodziną
Miłkowski Józef
Mańkowski Stanisław
Mokrzycka Malwina
Moczulska Wanda
Nitkowski Jan
Nitsch Józef
Nowogrodzka Teresa
Nowotny Dr. Gustaw
Orzelski Władysław z żoną
Opiłka Marya
Olszewska Franciszek
Okoniowa Bronisława z synem
Ocetkiewicz Ludwik z rodz.
Opiłka Marya
Ostrowski Wład. i Włodzimierz
Pająkowa Katarzyna z córką
Pawłowska Franciszka
Pankiewicz Jan z żoną
Paus Ksawery z żoną
Petrycki Mieczysław
Pękostawski Karol
Przeorska Róża
Pieńkowska Małya
Piekarski Dr. Stanisław z żoną
Późniak Zdzisław
Poleiner Berta
Poliński Stefan
Pucelik Ludwik
Raciborska Kar. Jul. z synem
Raciborski Piotr
Raźniewska Janina
Rząca Józef
Rejowska Ludwika
Regorowicz ks. Józef
Reicher Leon
Ronkówna Janina z siostrą
Robliczek Józef
Rogóska Wanda
Rosengarten Adolf

Wiedeń
Kraków
Podgórze
Kraków
Warszawa
Kraków
Warszawa
Warszawa
Pleszew
Warszawa
Kraków
Lwów
Lwów
Warszawa
Sandomierz
Lwów
Bochnia
Kraków
Kraków
Oświęcim
Kraków
Kraków
Warszawa
Gub. Kielecka
Gub. Kaliska
Kraków
Podgórze
Piłica
Stanisławów
Kraków
Kraków
Kraków
Warszawa
Poznań
Warszawa
Kraków
Warszawa
Warszawa
Kraków
Kraków
Jarosław
Warszawa
Wiedeń
Warszawa
Petersburg
Warszawa
Jaśło
Kraków
Sanok
Kraków
Wilno
Przemysł
Sosnowiec
Sosnowiec

Borek
H. Morskie Oko
H. Morskie Nko
Kasprusie 1904
Marya
Krupówki 58
Zacisze
Zacisze
Wiosna
Łubień
Skibówki
Helena
Żywcań. 1136
H. Morskie Oko
H. Karpowicza
Wisła
Warta
H. Centralny
H. Morskie Oko
Nosal
H. Karpowicza
Cicha
H. Morskie Oko
H. Turystów
Przeznica 16
Kościeliska 31
Szałas
Klemensówka
Marynówka
Szałas
Kasprusie 41
Przeznica 23
H. Karpowicz
Z. Dr. Chramca
Dora
Grabówka
H. Kuliga
Zacisze
Z. Dr. Chramca
Leliwa
H. Karpowicza
Jurand
Liliana
H. Turystów
H. Karpowicza
Zakątek
Z. Dr. Chramca
Saryusz
Obrochtówka
Pomoc Bratnia
Orla
H. Morskie Oko

Rokya Ferdynand
Romanowska Marya
Rouper Dr. Stanisław z rodz.
Ruebenbauer Stanisław

Rzeszów
Petersburg
Ciechocinek
Lwów

H. Morskie Oko
Saryusz
Oleńka
Leśniakówna

Zakład wodoleczniczy Dra Andrzeja Chramca

TOW. AKC.

otwarty cały rok.

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie przyrządy do leczenia fizykalno-elektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera. — Gimnastyka na wolnym powietrzu i kąpiele powietrzne. — Kąpiele borowinowe, elektryczne, gazowe i solankowe. Masaż. — Elektryzacja. — Obszerna leżalnia.

Dr Chramiec ordynuje od 8 do 11-tej.

Łazienki dla dochodzących
otwarte od 8-ej rano do 6-ej wieczór.

Ruszczycówna Ludwika
Rudolphi Irena z rodziną
Rymsza Marya
Rzymek Franciszek z rodziną

Litwa
Spytkowice
Lahorce
Kraków

Cicha
Zacisze
Z. Dr. Chramca
H. Turystów

KRAKÓW. — ULICA ZYBLIKIEWICZA L. 9. — TELEFON Nr. 1396.

MECHANOLECZNICZY I ORTOPEDYCZNY

ZAKŁAD ZANDEROWSKI

Lecznica Chirurgiczno-Ortopedyczna.

Oryginalne aparaty Dra Zandera. — Gimnastyka ortopedyczna. — Leczenie gorącym powietrzem — Mięśnienie i elektryzowanie. — Własna pracownia gorsetów, sztucznych kończyn, opasek przepuklinowych.

Aparat Roentgena do prześwietlań i fotografii w celach rozpoznawczych chorób wewnętrznych i chirurgicznych. — **Wskazania:** Garby, skrzywienia kręgosłupa i kończyn, choroby stawów i kości, gościec i dna, otyłość choroby (bezsenność, ból głowy), blednica, choroby serca i naczyń krwionośnych, dusznica, chron. niezżyt płuc, niedowład kiszek itp.

Zakład otwarty przez cały rok od 9—1 i od 4—6 i prowadzony tylko przez lekarzy.

Dr Alf. Merz. Dr M. Staszewski. Dr Z. Wachtel.

ZAKOPANE.

Willa „JUTRZENKA“

ul. Krupówki

Pensjonat Bogdaniowej

(przeniesiony z willi „Pepity“).

Dom oddalony o 200 m. od ulicy (brak kurzu), wśród dużego ogrodu, z wspaniałym widokiem na całe pasmo Tat.

Willa urządzona z komfortem, wedle wymogów higienicznych — świeżo odnowiona i zaopatrzona na zimę. Wystawa pokoi słoneczna. Werandy, balkony. Kurytarze opalane. Łazienka.

Kuchnia wykwintna.

Ceny en pension 7—11 koron na dobę.

Kraków, tylko Floryańska 1. 10 (naprzeciw apteki Wiśniewskiego).

NOWO OTWARTY

NOWO OTWARTY

PIERWSZORZĘDNY MAGAZYN GOTOWEJ KONFEKCYI DAMSKIEJ

pod firmą

Au Bonheur des dames

Wyłącznie oryginalne modele.

Już nadeszły na sezon wiosenny płaszcze angielskie w najnowszych odcieniach.

KOSTYUMY ANGIELSKIE
w najświeższych materiałach.

Płaszcze jedwabne, etaminowe, żakiety czarne i kolorowe.

Kostiumy na jedwabiu po K. 38.

Ceny sensacyjnie niskie.

Rypalska Helena	Raków	Grabówka	Teitelbaum Salomom	Przemyśl	Pomoc Bratnia
Sawicka Irena	Warszawa	Storczyk	Tschirschnitz Mieczysław	Gub. Kaliska	H. Morskie Oko
Saski Teofil z żoną	Radom	H. Turystów	Toczyńska Skarbek W. z siostrą	Borysław	H. Warszawski
Sadowski Stanisław	Lwów	Staszczkowska	Tyszewicz Marya z córką	Winnica	Kujawianka
Sawczyńska Helena	Włocławek	Saryusz	Urbaniań Marya	Kraków	H. Starmy
Święcicki Zygmunt	Ks. Poznańsk.	Czarny Staw	Urbanowski Józef	Król. Polskie	H. Morskie Oko
Świnarska Stefania	Warszawa	H. Morskie Oko	Urbanowicz Sebastian	Drohobycz	Pomoc Bratnia
Słonecki ks. Kazimierz	Lwów	Słoneczna	Unckenbold Lina i Anna	Hamm	H. Centralny
Solecki Ldonard z żoną	Kraków	Kalina	Walczakowa Jadwiga z rodz.	Kraków	Storczyk
Solska Irena	Sosnowiec	Warszawianka	Wagnerowa Olimpia	Lwów	Nieczuja
Sobikowski Leon z rodziną	Kraków	H. Morskie Oko	Walter Bolesław	Kraków	Marynówka
Sobierajski Antoni	Lwów	H. Centralny	Werkowa Stefania	Dublany	Ukraina
Skurska Joanua	Tarnopol	Eljaszówka	Weclewska Stanisława	Lwów	Orla
Skudrzykowa Marya	Lwów	Z. Dr. Chramca	Wiszniowska Marya z rodz.	Brzeżany	Kościeliska 33
Sygierecz Czesława		Orcio	Winowicz Feliks	Kraków	H. Karpowicza

„AUTO-PALAIS“

W. Ripper w Krakowie, przy placu Szczepańskim 1. 2. Telf. nr. 460

trzyma na składzie wielki wybór przyborów automobilowych, stok pneumatyków, przyborów do sportów zimowych i letnich, jak hokeja, tenisu, piłki nożnej etc. etc.

Wyłącznie zastępstwo automobilów austr. firmy: Puch w Gracu

„GARAGE“

na 40 wozów z warsztatami reperacyjnymi zaopatrzone najnowszymi maszynami precyzyjnymi, skład benzyny i oliwy, przy ul. Smoleńskiej 1. 31. Nr. telefonu 107.

Stiller Franciszek Karol i Anna	Kraków	H. Turystów	Wiśniewski Kazimierz	Sompolno	Pomoc Bratnia
Stefanowicz Władysław	Osota	Pomoc Bratnia	Wolman Helena	Warszawa	Turnia
Stachowski Stanisław	Kraków	H. Morskie Oko	Zalewska Jadwiga	"	H. Kuliga
Stankiewicz Józef	"	Zacisze	Zawadzki Józef z siostrą	"	Józefa
Strudler Dawid Issak	"	H. Centralny	Zarembina Zofia z rodziną	Mor. Ostrawa	Zacisze
Stocki Sosnowski Kaz. z rodz.	"	Bystre 10	Zawada Ludwik	Stryj	"
Schubert Otylia	Szczakowa	H. Morskie Oko	Zaniewska Konstancja	Kraków	Kubinówka
Schmidt dr. Emil	Kraków	"	Zaniewski Teodor	Suwałki	Pomoc Bratnia
Schütze Ernest z żoną	"	H. Centralny	Zacharewicz Olgierd	Odessa	H. Morskie Oko
Szymczakowska Łucya z synem	Warszawa	Stara Pol 1240	Zenowicz Bronisława	Kraków	Wójtówka
Szajnokowa Olimpia	Łańcut	Łomnica	Ziółkowski Władysław	Kalisz	Krywań
Szweber Eljasz	Lwów	Krupówki 62	Zwiebel Meilech	Łańcut	Szkolna 5
Szwencner Walerya	Dąbr. Górnicza	do Pardatówki	Zdrojewski Konstanty z żoną	Kijów	Jerzewo
Szydłowski Jan	Król. Pol.	Klemensówka	Zydłowiczowa Zofia z synem	Kraków	Sienkiewicza
Trąmpczyński Władysław	Września	Janina			

Największa w Austro-Węgrzech

**Fabryka Tutek
Rudolfa Herliczki**
w Krakowie

:: poleca najprzedniejsze marki tutki ::

**„Temida“ „Monopol“
„Oaza“ i „Weltas“.**

Do nabycia w c. k. Specyalnej Trafice

Franciszka Głuszka w Zakopanem.

Juliana Zembatego Zakopane Krupówki 53.

C. k. Urzędy i Instytucje publiczne.

Uzdrowiskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzi: 3 delegatów Namieśnictwa, 3 Wydziału Krajowego, naczelnik Gminy Zakopane, 2 delegatów Rady gminnej Zakopane, 2 delegatów lekarzy praktykujących w Zakopanem względnie posiadających tutaj konc. Zakłady lecznicze, 1 Tow. Tatrzańskie, 1 lekarz Stacji klimat., 1 delegat gości. Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namieśnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biuro Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie biuro meldunkowe i informacyjne, jest otwarte od godz. 9—12 przed poł. i od 4—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacji klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 11—12 i od 5—6 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacji klimatycznej urządza w biurze Komisji od 11—12.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt, b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych; położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Urząd gminny (ulica Rynek). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — Naczelnik gminy przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszkówki.

Urząd parafjalny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4 dla nadawania depesz i listów poleconych; w sezonie letnim (od 1/VII—31/VIII) otwarty od 8 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz. 8 r. do 9 wiecz., w sezonie letnim (od 1/V—31/VIII) od godz. 7 r. do 9 wiecz., w niedzielę od godz. 7 rano do 7 wiecz. Filia na dworcu otwarta od 8—12 i od 3—6, w niedzielę od 8—11 rano.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w kłammerze oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

Dr. A. Chramiec, Dyrektor Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, [1886 r.],

Dr. J. Gaik, 1893 r.],

Dr. J. Żychoń, lek. Stac. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), [1899 r.],

Dr. J. Gawlik, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11 [1900 r.],

Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska [1903 r.],

Dr. J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2 [1905 r.],

Dr. Z. Czapliski, ul. Jagiellońska („Stefa“), [1906 r.],

Dr. W. Kraszewski, ul. Przecznicza 23 [1907 r.],

Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), [1908 r.] ordynuje od godz. 10—12.

Dr. M. Wojczyński, ul. Przecznicza 50 [1909 r.],

Dr. A. Januszkowski, willa „Nietota“ [1911 r.].

Dr. J. Rózecki, ul. Krupówki „Garlach“ (1911 r.).

Dr. K. Morawski, akuszer, ul. Krupówki 39. (1911).

Dr. J. Wisłocki, dentysta, „Bazar polski“. (1911).

Dr. K. Beaurain, choroby nerwowe, willa „Oksza“.

Godziny ordynacyjne pp lekarzy 3—5 popoł.

W sezonie zimowym ordynuje: Dr. E. Sipiński, ul. Jagiellońska, willa „Helena“.

Dr. K. Dluski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

Dr. B. Dłuska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5½ popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się.

Dr. Koltoński, lekarz weterynaryi, ul. Krupówki.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71; prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach.

Masażyści i kąpielowi, oraz masażystki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat. i w aptece.

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacji klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa.

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.

Towarzystwo Domu zdrowia uczący się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza i na Ciągłowiec we willi „Grażyna“.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek.

Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.

„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14. Sekcje: Turystyczna, Narciarska, Przyrodnicza, Ludoznawcza.

Towarzystwo dobr. Św. Salomei.

Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie Klimatyka).

Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).

Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.

Koło Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).

Towarzystwo Muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatr.

Sekcja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).

Tow. udziałowe „Kilim“, Krupówki.

Czytelnie.

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.

Czytelnia Tow. Tatrzańskie, otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka klimatyczna przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 po południu.

Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokołnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

Szkoły.

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.

Krajowa szkoła koronarska, ul. Kościelna.

Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.

Nauka gimnastyki w „Sokole“ Rynek.

Szkoła tkania kilimów, ul. Krupówki.

Koncesjonowana Prywatna Klinika Chirurgiczna

Dra JANA GAWLIKA

TELEFON Nr. 24.

ZAKOPANE, RYNEK L. 11

TELEFON Nr. 24.

otwarta cały rok.

Ceny: Pokój z utrzymaniem i opieką lekarską od 14 koron za dobę.

Godziny przyjęć dla chorych przychodnich codziennie od godz. 3-4 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY WE LWOWIE

AGENCYA W ZAKOPANEM

Tel. N. 67.

Tel. N. 67.

Zakopane — Krupówki „Bazar Polski“

Kupuje i sprzedaje monety obce i papiery wartościowe.

Inkasuje weksle i inne dokumenta.

Przyjmuje do depozytu przedmioty wartościowe.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący i książeczki oszczędności.

Lombarduje papiery wartościowe.

Przekazuje pieniądze do wszystkich miejscowości, w kraju i zagranicą.

Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Godziny urzędowe od 10—1 przed poł. i od 3—5 po południu.

Spółka

Handlowa

Zakopane

ulica Krupówki „BAZAR POLSKI“

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

Filia I. ulica Kościeliska

Filia II. ulica Chramcówki

Poleca: **Towary kolonialne**, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — **Wina**, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — **Porcelanę, szkło, lampy** i przybory do lamp. — **Naczynia kuchenne** blaszane i żelazne. **Materyały piśmienne**. — Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — **Perfumy**. — **Żelazo** i wszelkie wyroby w zakresie handlu żelaznego wchodzące. — **Wyroby koszykarskie**. — **Świece** łojowe, stearynowe i woskowe. — **Nafta, pokost, oleje, farby**. — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. **Ramy**. — **Przybory turystyczne** po cenach katalogów wiedeńskich.

L. STĘPIEŃ i WŁ. HELLMANN

Pierwsza artystyczna Pracownia cyzelersko-bronzownicza oraz Zakład mechaniczny

w Zakopanem — Krupówki za Przecznicą „Willa Bachledzianka“

wykonywa w stylu zakopiańskim roboty kościelne, salonowe, nakrycia stołowe, pamiątki zakopiańskie; reperacje w zakresie bronzownictwa wchodzące; złocenie, srebrzenie, niklowanie; szylidy emaliowane, pieczętki kauczukowe, monogramy, czekany, ciupagi. — Reperacje maszyn do szycia, do pisania, kasy sklepowe, broń, rowery. — Na składzie wszystkie części do wyżej wymienionych maszyn. — Wykonanie szybkie i staranne.

Pensjonat „Szataś“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. —

KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA.

KUCHNIA SMACZNA i ZDROWA.

Ceny od 5 do 8 Koron.

